

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**II RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

YANVAR, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, yanvar

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 2-son (yanvar, 2026-yil).– 343 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 22-yanvar

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

FIZIKA-MATEMATIKA FANLARI

Abdulbositova Muborak

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR 9-11

Anvarbekova Ruxsora

DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI YECHISHDA PYTHON KUTUBXONALARINING
IMKONIYATLARI 12-14

KIMYO FANLARI

Kosimova Zuxra

OKSIDLANISH STRESSI VA UNING TROMBOSITLAR FAOLIYATIGA TA'SIRI 15-18

Xoshimov Nozimjon, Kosimova Zuxra

ORGANIZMDAGI OKSIDLANISH STRESS HOLATIDA POLIFENOLLARNING ROLI 19-22

BIOLOGIYA FANLARI

Shertoyeva Risliqoy, Mavlanova Sadbarxon

O'ZBEKISTONNING SHARQIY MINTAQASIDA (NAMANGAN) YASHOVCHI 7–16 YOSHLI
BOLALAR VA O'SMIRLARDA KO'RISH CHAQRILGAN POTENSIALLARINING YOSHGA XOS
NORMATIV KO'RSATKICHLARI 23-25

TEXNIKA FANLARI

Qurbonov Mahmudjon, Umarov Abdusalam, Kuchkarov Khoshimjon, Khursanova Odina

STRUCTURAL FEATURES OF POLYAMIDE 6 WITH INCLUSIONS OF IRON OXIDE
NANOPARTICLES 26-38

Valixonov Ilyosbek

KOMPYUTERLI KO'RISH TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA IMO-ISHORA TILINI MATNGA
O'GIRISH TIZIMLARINI TADQIQ ETISH 39-42

Qurbonov Mahmudjon, Kuchkarov Khoshimjon, Umarov Abdusalam

WITH STRUCTURE FORMATION AND THE STRUCTURAL COMPOSITION OF THE
COMPOSITION BASED ON POLYAMIDE WITH IRON OXIDE NANOPARTICLES 43-53

TARIX FANLARI

Nurullayeva Nabira

ISLOHATLAR, YARATILGAN IMKONIYATLAR – XOTIN-QIZLAR UCHUN IMKONIYAT
ESHIGI 54-56

Yuldashev Ulugbek

O'ZBEKISTONDA INKLYUZIV TA'LIM TIZIMI RIVOJLANISHI TARIXI 57-60

To'ychiyeva Dilnoza, Ergasheva Go'zal

ZOMIN TUMANIDAGI TURIZM TARMOQLARINING RIVOJI XUSUSIDA 61-64

Мирзамидинова Шахноза

ОСВЕЩЕНИЕ ИСТОРИЧЕСКИХ ПРОЦЕССОВ, СВЯЗАННЫХ С ПРОБЛЕМАМИ ЯЗЫКА И
ОРФОГРАФИИ, В ПУБЛИЦИСТИКЕ АШУРАЛИ ЗОХИРИ 65-67

Raxmatov Xayrulla

BUXORO VOHASI MA'MURIY-HUDUDIIY BIRLIKLARI VA AHOLISI (XIX ASRNING SO'NGGI
CHORAGI – XX ASR BOSHLARIDA) 68-71

IQTISODIYOT FANLAR

Yusupov Nurillo

BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA BOSHQARUV FAOLIYATINI
TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI 72-76

Mehmonova Shodiyonaxon

SHHT DOIRASIDA IQTISODIY HAMKORLIKNING RIVOJLANISHI VA UNING O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTIGA TA'SIRI 77-80

Ibadullaeva Shokhida

EXPERIENCES OF DEVELOPED COUNTRIES IN APPLYING MARKETING STRATEGIES IN
EXPORTING ENTERPRISES 81-87

Yusupov Nurillo

KORXONALARNING BOSHQARUV TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASH
USULLARI 88-92

FALSAFA FANLARI

Rahmatullayev Mardonbek

KIBER MAKONDA SHAXSIY VA JAMOAVIY ERKINLIKNI MUVOZANATLASH
STRATEGIYALARI 93-96

Nabiyev Sherzodjon

DIGITAL DUNYODA YOSHLAR SHAXSIYATINI SHAKLLANTIRISHDAGI
MUAMMOLAR 97-102

Saydaliyev Ilyosbek

MURAKKAB MUHITDAN KELGAN YOSHLARDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI
SHAKLLANTIRISHDA FUQAROLIK JAMIYATINING IJTIMOY-FALSAFIY RO'LI 103-106

Meliboev Azizjon

YANGI O'ZBEKISTONDA SIFATLI TA'LIM ORQALI KAMBAG'ALLIKKA QARSHI KURASH VA
XALQ FAROVONLIGINI TA'MINLASH 107-111

FILOLOGIYA FANLARI

Aminov Farrux

INGLIZ VA O'ZBEK OMMAVIY AXBOROT VOSITALARIDA AXBOROT UZATISHNING
MULTIMODAL STRATEGIYALARI VA KOGNITIV MEKANIZMLARI 112-119

Jo'rayeva Madinaxon

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR: O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI VA SUN'IY INTELLEKT SOHASIDAGI INNOVATSIYALAR
MISOLIDA 120-124

Isakova Barchinoy

JEK LONDONNING "MARTIN IDEN" HAMDA O'TKIR HOSHI MOVNING "NUR BORKI, SOYA
BOR" ROMANLARIDAGI POETIK VOSITALAR TAHLILI 125-128

Азизова Насиба

ИССЛЕДОВАНИЕ КОНЦЕПТА ЯЗЫКОВОЙ ЛИЧНОСТИ В РУССКОЙ И УЗБЕКСКОЙ
КЛАССИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ (НА ПРИМЕРЕ А. С. ПУШКИНА, Н. В. ГОГОЛЯ И Л. Н.
ТОЛСТОГО АЛИШЕРА НАВОИ, ЗАХИРИДДИНА БАБУРА) 129-134

Toshboyeva Odinaxon

INGLIZ VA O'ZBEK INTERNET GAZETA SARLAVHALARIDA LEKSIK-SEMANTIK VA SINTAKTIK
VOSITALAR ASOSIDA PRAGMATIK PRESUPPOZITSIYANING IFODALANISHI 135-138

<i>Umirzakova Dilnoza</i> ANIMATSION FILMLAR TARJIMASIDA LINGVOPRAGMATIK OMILLAR: QIYOSIY TADQIQOT	139-144
<i>Jabborova Aziza</i> SIYOSIY KOMMUNIKATSIYADA EVFEMIZMLARNING AUDITORIYAGA TA'SIRI	145-149
<i>Boykhanov Shukhratjon</i> UNDERSTANDING ENGLISH PROVERBS: LEXICAL, STYLISTIC, PSYCHOLOGICAL, AND PRAGMATIC DIFFICULTIES	150-155
<i>Narzulloyeva Maftuna</i> A COMPARATIVE ANALYSIS OF OFFICIAL LETTERS IN ENGLISH AND UZBEK PROSE	156-158
<i>Abdullayeva Dildora</i> QUTADG'U BILIG FRAZELOGIZMLARINING SEMANTIK-PRAGMATIK TABIATI VA LISONIY TADQIQI	159-162
<i>Umrzaqov Islomjon</i> "JANUB RENESSANSI" DAVRI ASARLARIDA BADIY MAKON VA ZAMON POETIKASI	163-165
<i>Fayzullayeva Nozima</i> YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR	166-168
<i>Ergashev Nodirbek</i> SOCIAL INJUSTICE AND MORAL VALUES IN "OLIVER TWIST" BY CHARLES DICKENS	169-171
<i>Ubaydullaeva Dilfuza</i> OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BO'LAJAK MUTAXASSISLARDA NUTQ MADANIYATINI RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MODELLARI (IJTIMOIY-GUMANITAR YO'NALISHDA)	172-178
GEOGRAFIYA FANLARI	
<i>Umarov Javohir</i> FARG'ONA VILOYATI YER RESURSLARIDAN QISHLOQ XO'JALIGIDA FOYDALANISH SAMARADORLIGINI KOMPLEKS BAHOLASH	179-185
YURIDIK FANLAR	
<i>Hakimboyeva Dildora</i> ELEKTRON HUKUMAT VA MA'MURIY HUQUQ MUNOSABATLARINING TRANSFORMATSIYASI	186-188
<i>Самигжонов Зилола</i> МЕЖДУНАРОДНЫЕ НОРМЫ, РЕГУЛИРУЮЩИЕ ЗАЩИТУ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА В СЕТИ ИНТЕРНЕТ	189-195
PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xomidjonov Abrorjon</i> OLIY VA PROFESSIONAL TA'LIMDA PEDAGOGIK INNOVATSIYALARNI TATBIQ ETISH TAJRIBASI	196-202

<i>Sodiqova Gulnora</i> KASBIY TA'LIM TIZIMIDA ISH BERUVCHILAR BILAN SAMARALI KOMMUNIKATSIYA STRATEGIYALARI	203-208
<i>Soliyeva Gavharoy</i> "HISOBLASH USULLARI" FANI BO'YICHA O'QUV KONTENTI	209-212
<i>Isaqov Abduvohid</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA METODIK KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	213-217
<i>Юсупова Наргиза, Юсупов Дильшод</i> ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И РОЛЬ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В ОБУЧЕНИИ ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИХ ДЕЙСТВИЙ ЮНЫХ ТАЭКВОНДИСТОВ: АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВ РАЗВИТИЯ	218-221
<i>Ganiyev Elyorbek</i> TALABALARDA HUQUQIY TAFAKKUR VA TAHLILIY KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY METODIKASI	222-226
<i>Xabibullayev Alimardon</i> TALABALAR MOBILLIGI VA QO'SHMA TA'LIM ASOSIDA INNOVATSION VA BARQAROR RIVOJLANISH MODELINI SHAKLLANTIRISHNING PEDAGOGIK- INSTITUTIONAL ASOSLARI	227-233
<i>Nigmatova Nozimaxon</i> INGLIZ TILINI O'QITISHDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI JORIY ETISHNING XORIJIY AMALIYOTI VA PEDAGOGIK SAMARADORLIGI	234-237
<i>Юсупова Наргиза</i> АНАЛИЗ БИОМЕХАНИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ АТАКУЮЩИХ ДЕЙСТВИЙ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ТАЭКВОНДИСТОВ (WT)	238-241
<i>Abdullayeva Asila</i> O'ZBEKISTONNING SO'NGGI TARIXI VA FALSAFA FANINI O'QITISHDA DIDAKTIK UYG'UNLIK	242-247
<i>Ergasheva Nigora</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM O'QITUVCHILARINING METODIK KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHDA PEDAGOGIK HAMKORLIKNING METODIK VAZIFALARI	248-251
<i>Alimova Mashxuraxon</i> BOSHLANG'ICH SINIF TEXNOLOGIYA TA'LIMI DARSLARIDA TABIIY MATERIALLARDAN BUYUMLAR TAYYORLASHDA KONSTRUKSIYALASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	252-255
<i>G'ofurova Barnoxon</i> TALABALARINING KONSEPTUAL FIKRLASHINI RIVOJLANTIRISHDA OLIY TA'LIMNING METODIK SHART-SHAROITLARI VA PEDAGOGIK IMKONIYATLARI	256-260
<i>Axmedov Yodgorbek</i> ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI AKADEMIK LITSEYLARI O'QUVCHILARINING MUSTAQIL O'QUV FAOLIYATIDA TINKERCAD PLATFORMASIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	261-263

<i>Qozaqova Munajat</i> MUHANDISLIK VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANINI O'QITISHDA TALABALAR LOYIHALASH KO'NIKMASINI KO'RGAZMALILIK ASOSIDA RIVOJLANTIRISH	264-267
<i>Парниева Айгуль</i> АКСИОЛОГИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ В ФОРМИРОВАНИИ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНТА	268-271
<i>Nosirova Shoiraxon</i> INGLIZ TILIDA KASBIY MULOQOT XULQINING LINGVOKULTUROLOGIK XUSUSIYATLARI	272-278
<i>Azizova Mohiniso, G'ulomova Sevara</i> MAKTAB DARSLARIDA RA'NODOSHLILAR OILASINI O'QITISHDA ZAMONAVIY INTERAKTIV METODLARDAN FOYDALANISH	279-281
<i>Jalilova Xolidaxon</i> METHODOLOGY FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF TEACHING ENGLISH USING WEBQUEST TECHNOLOGY	282-284
<i>Abduvaxobov Shohruhbek</i> MASOFADAN TA'LIM JARAYONIDA UCHRAYDIGAN AMALIY MASALALAR VA ULARNI BARTARAF ETISH BO'YICHA METODIK YONDASHUVLAR	285-287
<i>Аюпов Тимур</i> СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ В ВУЗАХ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	288-290
<i>Tillayeva Nilufar</i> DIALOGIC PEDAGOGY IN ESL WRITING: THE ROLE OF SOCRATIC SEMINARS	291-294
<i>Sobirova Feruza</i> BO'LAJAK INGLIZ TILI O'QITUVCHILARIDA DARSNI REJALASHTIRISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI	295-299
<i>Karimova Sadoqat</i> CONCEPTUAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING ENGLISH TO PRESCHOOL CHILDREN IN A MONTESSORI EDUCATIONAL ENVIRONMENT	300-302
<i>Солохиддинова Фазилатхон</i> МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ КОГНИТИВНЫХ УЧЕБНЫХ ДЕЙСТВИЙ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ В АСПЕКТЕ РАЗВИТИЯ ГРАММАТИЧЕСКОГО ПОНЯТИЯ «ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ»	303-306
<i>Sayidova Nilufar</i> ZAMONAVIY MUZEY EKSPOZITSİYALARIDA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING ILMIY - AMALIY AHAMIYATI	307-310
<i>Ne'matova Mahfuzaxon</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHISINING NUTQ FAOLIYATINI FAOL RIVOJLANTIRISHDA FE'L SO'Z TURKUMINING TUTGAN O'RNI	311-313

TIBBIYOT FANLARI

Sobirova Mavludaxon

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR314-316

Ахмаджонова Хуршидабону, Рустамова Шахиста

НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ПО ИЗУЧЕНИЮ НАСЛЕДСТВЕННАЯ

ПРЕДРАСПОЛОЖЕННОСТЬ ВИРУСАМИ ГЕПАТИТА С (HCV) И В (HBV) НА

МОЛЕКУЛЯРНОМ УРОВНЕ317-322

Xoshimov Muslimbek, Karimjonov Jaloliddin, Inomov Kamoliddin, Izatullayeva Mohlaroyim

O'ZBEKISTONDA NEYRODEGENERATIV KASALLIKLARNING TARQALISH SABABLARI VA

NEYRODEGENERATIV KASALLIKLAR RIVOJLANISHIDA ASTROSITLARDAGI REAKTIV

O'ZGARISHLAR323-326

Мамарова Шодила, Инатуллаева Рано, Сотиболдиева Умида, Кодиржанов Жавохир

ВИТАМИН D: МЕТАБОЛИЗМ, БИОЛОГИЧЕСКАЯ РОЛЬ, ДЕФИЦИТ И

ПРОФИЛАКТИКА327-336

PSIXOLOGIYA FANLARI

Ismoilov Temurbek

VERBAL KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA MADANIY VA IJTIMOY

KONTEKSTNING ROLI337-342

DIGITAL DUNYODA YOSHLAR SHAXSIYATINI SHAKLLANTIRISHDAGI MUAMMOLAR

Nabiyev Sherzodjon Valijon o'g'li

Namangan davlat universiteti radqiqotchisi

Annotatsiya. Zamonaviy raqamli texnologiyalar va internet resurslari yoshlarning kundalik hayotida markaziy rol o'ynamoqda. Shu bilan birga, digital makon yoshlarning shaxsiyati, ijtimoiy kommunikatsiyasi va psixologik holatiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Ushbu maqola raqamli ijtimoiylashuv jarayonida yuzaga keladigan muammolarni ilmiy jihatdan tahlil qiladi, xususan, yoshlar orasida axborot oqimining haddan tashqari ko'pligi, virtual ijtimoiy muhitning real hayotdagi ijtimoiy ko'nikmalarga ta'siri, shuningdek, onlayn kommunikatsiya orqali shakllanayotgan aggressiv va asossiz ijtimoiy xatti-harakatlar kabi masalalar yoritiladi. Tadqiqotda yoshlarning shaxsiyatini rivojlantirish jarayonida digital platformalarning ijobiy va salbiy jihatlari, shuningdek, pedagogik va psixologik vositalar orqali ularning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini mustahkamlash strategiyalari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: digital makon, yoshlar shaxsiyati, ijtimoiylashuv, raqamli kommunikatsiya, psixologik ta'sir, pedagogik strategiyalar.

PROBLEMS IN FORMING YOUTH PERSONALITY IN THE DIGITAL WORLD

Nabiyev Sherzodjon Valijon oglu

Researcher at Namangan State University

Annotation Modern digital technologies and Internet resources play a central role in the daily lives of young people. At the same time, the digital space has a significant impact on the personality, social communication and psychological state of young people. This article scientifically analyzes the problems that arise in the process of digital socialization, in particular, issues such as the excessive flow of information among young people, the impact of the virtual social environment on social skills in real life, as well as aggressive and unreasonable social behavior formed through online communication. The study analyzes the positive and negative aspects of digital platforms in the process of developing the personality of young people, as well as strategies for strengthening their personal and social competencies through pedagogical and psychological means.

Keywords: digital space, youth personality, socialization, digital communication, psychological impact, pedagogical strategies.

DOI: <https://doi.org/10.47390/yl-dif-y2026v2i2/n19>

Kirish: XXI asrning boshlanishidan boshlab insoniyat hayotida raqamli texnologiyalar va internet resurslarining o'рни tobora ortib bormoqda. Raqamli kommunikatsiya vositalari nafaqat bilim olish, axborot almashish va ijtimoiy o'zaro ta'sirni tezlashtirdi, balki yoshlarning psixologik, ijtimoiy va madaniy rivojlanish jarayonlariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Shu nuqtai nazardan, digital makonning yoshlarning shaxsiyati va identitetini shakllantirishdagi roli murakkab va ko'p qirralidir. Raqamli muhit yoshlar ongiga ta'sir ko'rsatadigan axborot oqimini nazorat qilishni qiyinlashtiradi, shuningdek, ularning ijtimoiy ko'nikmalari, emotsional intellekti va axloqiy qadriyatlarini shakllantirish jarayonida yangi chaqiriqlar yaratadi. Yoshlarning shaxsiyati bu insonning individual xususiyatlari, qobiliyatlari, motivatsiyalari, ijtimoiy va axloqiy me'yorlarga moslashish darajasi, shuningdek, o'zini anglash va rivojlantirish imkoniyatlari majmui sifatida qaraladi[1]. Digital makonda yoshlar o'zlarini ifodalash, boshqalar bilan muloqot qilish va o'z qiziqishlarini amalga oshirish imkoniyatiga ega bo'lsa-da,

bu jarayon ko'pincha real hayotdagi ijtimoiy tajribalarni cheklaydi va ba'zi hollarda ijtimoiy izolyatsiyaga olib keladi. Shu nuqtai nazardan, raqamli makon yoshlarning shaxsiy rivojlanishidagi ikki tomonlama ta'sirini – ijobiy va salbiy jihatlarini tahlil qilish ilmiy ahamiyat kasb etadi. Yoshlarning digital makonda rivojlanishi ijtimoiy, psixologik va pedagogik kontekstlarda o'rganilishi lozim. Ijtimoiy kontekstdan qaraganda, onlayn platformalar yoshlar orasida ijtimoiy aloqalarni kengaytiradi, lekin shu bilan birga, ularni yuzma-yuz muloqot imkoniyatlaridan cheklaydi. Psixologik nuqtai nazardan, virtual muhit shaxsning e'tiborini doimiy ravishda tarqatib yuboradi, stress va ruhiy charchashni kuchaytiradi, shuningdek, yoshlarni aggressiv yoki impulsiv xatti-harakatlarga moyil qiladi. Pedagogik jihatdan, raqamli resurslar o'quv jarayonida katta imkoniyatlar yaratadi, lekin ularning noto'g'ri yoki haddan tashqari ishlatilishi yoshlarning ijtimoiy va axloqiy rivojlanishiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Maqolaning mavzusi dolzarbligi bugungi kunda yoshlar va ularning psixologik salomatligi, shaxsiyati va ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirish masalalari bilan bevosita bog'liqdir. Raqamli kommunikatsiya vositalari va ijtimoiy tarmoqlar nafaqat yoshlar orasida ma'lumot oqimini tezlashtiradi, balki ularni yangi tajribalarga, virtual madaniyat va ijtimoiy normativlarga jalb qiladi. Shu bilan birga, raqamli dunyoda yuzaga keladigan xavf va salbiy tendensiyalar – kibermobbing, axborot ortiqchaligi, noaniq yoki noto'g'ri ma'lumotlar, virtual identitetning buzilishi kabi muammolar – yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga jiddiy ta'sir ko'rsatadi. Shuni ta'kidlash lozimki, raqamli ijtimoiylashuv jarayonidagi yoshlar muammolari faqat psixologik yoki pedagogik masala sifatida emas, balki kompleks ijtimoiy hodisa sifatida ham o'rganilishi zarur[2]. Shu munosabat bilan, tadqiqotda quyidagi asosiy masalalar ko'rib chiqiladi: birinchidan, yoshlarning digital makonda ijtimoiylashuvi va shaxsiy rivojlanishining o'zaro bog'liqligi; ikkinchidan, virtual muhitning yoshlarning emotsional, ijtimoiy va axloqiy kompetensiyalariga ta'siri; uchinchidan, pedagogik va psixologik yondashuvlar orqali yoshlarning raqamli dunyoda shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishini optimallashtirish imkoniyatlari. Bugungi kunda yoshlarning raqamli muhitda shakllanishi masalalari butun dunyo miqyosida dolzarb mavzu sifatida e'tirof etilgan. Jahon olimlari yoshlarning onlayn faoliyatini ijtimoiy psixologik va pedagogik nuqtai nazardan o'rganib, raqamli makonning ijobiy va salbiy ta'sirlarini aniqlashga harakat qilmoqdalar[3]. Shu kontekstda, maqola zamonaviy tadqiqotlar natijalariga tayangan holda, raqamli ijtimoiylashuv jarayonida yoshlarning shaxsiy rivojlanishidagi muammolarni tizimli tarzda tahlil qilishni maqsad qilgan. Yoshlarning raqamli ijtimoiylashuv jarayonida duch keladigan psixologik, ijtimoiy va pedagogik muammolar, ularni yengish strategiyalari va shaxsiy rivojlanishga ta'sir ko'rsatadigan omillar batafsil yoritiladi. Ushbu masalalarni kompleks o'rganish yoshlarning raqamli dunyoda sog'lom shaxs sifatida shakllanishini ta'minlash va pedagogik yondashuvlarni optimallashtirishga imkon beradi.

Zamonaviy jamiyatning eng muhim xususiyatlaridan biri uning tezkor raqamli transformatsiyasi hisoblanadi. XXI asr texnologik inqilob davri bo'lib, raqamli texnologiyalar inson hayotining barcha jabhalariga chuqur kirib kelmoqda. Ushbu jarayon nafaqat iqtisodiy va madaniy sohalarida o'z ifodasini topadi, balki yoshlar shaxsiyatini shakllantirish jarayonida ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu nuqtai nazardan, yoshlarning raqamli makonda ijtimoiylashuvi va shaxsiy rivojlanishi masalasi dolzarbligi bilan jahon ilmiy hamjamiyatining e'tibor markazida turibdi. Digital makon yoshlar ongiga ta'sir qiluvchi axborot oqimini keskin oshirdi. Internet, ijtimoiy tarmoqlar, mobil ilovalar, virtual haqiqat platformalari kabi vositalar yoshlarga yangi imkoniyatlar yaratadi, ular orqali bilim olish, ijtimoiy aloqalarni rivojlantirish

va o'zini ifodalash imkoniga ega bo'ladi. Shu bilan birga, raqamli resurslarning cheklanmagan va tartibsiz oqimi yoshlarning psixologik va ijtimoiy barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Misol uchun, axborot ortiqchaligi, noaniq yoki manipulyativ ma'lumotlar, kibermobbing va onlayn ta'qib kabi hodisalar yoshlarning ruhiy salomatligi va shaxsiy identitetini shakllantirish jarayonida jiddiy xavf tug'diradi. Bu esa raqamli makonda yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini rivojlantirish masalalarini ilmiy nuqtai nazardan o'rganishni zarur qiladi. Yoshlar shaxsiyatini shakllantirishda digital makonning ijobiy ta'siri ham mavjud[4]. Onlayn platformalar yoshlarning ijodiy va intellektual salohiyatini rivojlantirish, dunyoqarashini kengaytirish, global miqyosdagi bilim va tajribalarni o'zlashtirish imkonini beradi. Shu bilan birga, pedagogik resurslar va onlayn o'quv dasturlari orqali yoshlarning malaka va ko'nikmalarini oshirish, tanqidiy fikrlash va mas'uliyatli qaror qabul qilish kompetensiyalarini shakllantirish mumkin. Shu nuqtai nazardan, raqamli makon yoshlar uchun nafaqat vosita, balki shaxsiy rivojlanish va ijtimoiylashuv platformasi sifatida qaraladi. Dolzarblikni oshiruvchi yana bir jihat – global miqyosdagi pandemiya sharoitida raqamli makon yoshlarning asosiy ijtimoiy va ta'limiy faoliyati maydoniga aylanganidir. COVID-19 pandemiyasi davrida maktablar va oliy ta'lim muassasalari uzoq muddat onlayn o'quv jarayoniga o'tdi, bu esa yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishini raqamli muhitga bog'lab qo'ydi. Shu sababli, raqamli kommunikatsiya vositalarining shaxsiy va ijtimoiy identitetga ta'siri dolzarb ilmiy masala sifatida namoyon bo'ldi.

Raqamli makon yoshlarning ijtimoiy identitetini shakllantirish jarayonida ham murakkab rol o'ynaydi. Virtual muloqot, onlayn do'stlik va guruhlar orqali yoshlar o'zini boshqalar bilan taqqoslash, ijtimoiy maqomini belgilash, shuningdek, shaxsiy qadriyatlar va axloqiy normativlarni qayta ko'rib chiqish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, virtual muhitning anonimligi va cheklanmagan erkinligi yoshlarni noto'g'ri xatti-harakatlar, masalan, agressiv yoki noetik xulq-atvorni qabul qilishga moyil qilishi mumkin. Bu esa yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanish jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Mavzuning dolzarbligini oshiruvchi yana bir omil pedagogik va psixologik tadqiqotlar sohasidagi yetishmovchilikdir. Raqamli dunyo tez rivojlanayotgan bo'lishiga qaramay, yoshlarning shaxsiy rivojlanishiga ta'sirini tizimli o'rganish va nazariy asoslarini shakllantirish sohasida yetarlicha ilmiy tadqiqotlar mavjud emas. Shu sababli, yoshlarning raqamli ijtimoiylashuvi jarayonidagi muammolarni tahlil qilish, ularning shaxsiy kompetensiyalarini rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish ilmiy va amaliy jihatdan dolzarbdir. Shuni ta'kidlash joizki, raqamli makonning yoshlar shaxsiyatiga ta'siri faqat psixologik yoki pedagogik masala emas, balki kompleks ijtimoiy hodisa sifatida ko'rib chiqilishi zarur[5]. Global miqyosdagi ijtimoiy va madaniy o'zgarishlar, texnologik taraqqiyot va onlayn kommunikatsiya vositalarining keng qo'llanilishi yoshlarning shaxsiy rivojlanishi, axloqiy qadriyatlari, ijtimoiy kompetensiyalari va emotsional barqarorligiga yangi talablar qo'ymoqda. Shu bilan birga, zamonaviy ilmiy tadqiqotlar digital makon yoshlarning shaxsiy identiteti, tanqidiy fikrlash qobiliyati va ijtimoiy o'zaro ta'sirlarini shakllantirishdagi muhim mexanizmlarini aniqlashga qaratilgan. Bugungi kunda yoshlarning shaxsiy rivojlanishidagi dolzarb muammolar quyidagilar bilan ifodalanadi: axborot oqimining haddan tashqari ko'pligi, onlayn ta'qib va kibermobbing, virtual identitetning buzilishi, emotsional charchash, ijtimoiy izolyatsiya va pedagogik resurslardan samarali foydalanmaslik. Shu sababli, raqamli makon yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanish jarayonlarini ilmiy asosda o'rganish, pedagogik va psixologik yondashuvlarni ishlab chiqish, shuningdek, ijtimoiy

va axloqiy kompetensiyalarini shakllantirish strategiyalarini aniqlash muhimdir. Shu nuqtai nazardan, maqola mavzusi dolzarbligi bilan ilmiy ahamiyat kasb etadi, chunki u nafaqat yoshlar psixologiyasi, pedagogikasi va ijtimoiy sohalarini birlashtiradi, balki raqamli transformatsiya sharoitida shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishni optimallashtirishga qaratilgan ilmiy va amaliy tavsiyalarni ishlab chiqishga imkon yaratadi.

Raqamli transformatsiya nafaqat rivojlangan davlatlarda, balki rivojlanayotgan mamlakatlarda ham yoshlar shaxsiyati va ijtimoiylashuvi jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. Masalan, AQSh va Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida yoshlarning onlayn faoliyati haqida olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoqlar va digital platformalar yoshlarning kommunikativ ko'nikmalarini oshiradi, ammo shu bilan birga, virtual muhitning haddan tashqari ta'siri ruhiy salomatlik va shaxsiy identitet shakllanishida muammolarni yuzaga keltiradi[6]. Shu nuqtai nazardan, global miqyosda yoshlar raqamli makonda o'zini ifodalash bilan birga, axborot ortiqchaligi, kibermobbing va virtual ijtimoiy bosim kabi xavf-xatarlar bilan duch kelmoqda. Rivojlangan davlatlarda, xususan Finlyandiya va Germaniyada, yoshlarning raqamli ijtimoiylashuvi va shaxsiy rivojlanishi mavzusida kompleks dasturlar ishlab chiqilgan. Misol uchun, Finlyandiya maktablarida "Digital Wellbeing" konsepsiyasi asosida o'quv jarayonida raqamli texnologiyalardan oqilona foydalanish bo'yicha metodologiyalar joriy etilgan bo'lib, yoshlarning onlayn va oflayn faoliyati muvozanatini saqlashga qaratilgan. Shu bilan birga, Germaniyada psixologik tadqiqotlar yoshlarning onlayn agressiv xatti-harakatlarini aniqlash va ularni oldini olish strategiyalarini ishlab chiqishga yo'naltirilgan [7]. Rivojlanayotgan davlatlar misolida esa vaziyat boshqacha: Masalan, Hindiston va Braziliyada yoshlarning raqamli makondagi faoliyati tez sur'atlarda o'sib bormoqda, lekin pedagogik va psixologik yondashuvlar yetarli darajada rivojlanmagan. Bu esa yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirishda muammolarni kuchaytiradi. Onlayn kommunikatsiya orqali yoshlar o'zlarini ijtimoiy jihatdan taqqoslashga, virtual identitetni shakllantirishga urinadi, ammo pedagogik nazorat va ruhiy salomatlikni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari yetarli emas. Shu sababli, rivojlanayotgan davlatlarda raqamli makon yoshlarning shaxsiyatini shakllantirish jarayonida nafaqat ijobiy, balki salbiy oqibatlar ham ko'p uchraydi.

Raqamli muhitning yoshlar psixologiyasiga ta'siri ko'plab xorijiy olimlar tomonidan o'rganilgan. AQShda olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoqlar yoshlarning e'tiborini doimiy ravishda tarqatadi va bu ruhiy charchash hamda emotsional barqarorlikning pasayishiga olib keladi. Shu bilan birga, yoshlar virtual muhitda o'zini ijtimoiy jihatdan tasdiqlashga intiladi, bu esa ba'zi hollarda impulsiv va agressiv xatti-harakatlar paydo bo'lishiga sabab bo'ladi[8]. Yevropada, xususan, Buyuk Britaniya va Germaniyada yoshlarning raqamli makondagi xatti-harakatlari bilan bog'liq psixologik muammolar tizimli ravishda o'rganilgan. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, onlayn muloqot yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy identitetini shakllantirishda ikki tomonlama ta'sir ko'rsatadi: bir tomondan, u kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantiradi, ikkinchi tomondan, real hayotdagi ijtimoiy tajribalardan cheklaydi va yoshlarni emotsional stressga duchor qiladi [9]. Shu nuqtai nazardan, raqamli makon yoshlarning psixologik rivojlanishida ijobiy va salbiy jarayonlarni birlashtiruvchi maydon sifatida qaraladi. Rivojlangan davlatlarda pedagogik va psixologik yondashuvlar yoshlarning digital muhitdagi faoliyatini nazorat qilish, ularni sog'lom ijtimoiylashuvga yo'naltirish va shaxsiy kompetensiyalarini rivojlantirishga qaratilgan.

Finlyandiya, Germaniya va Shvetsiya kabi mamlakatlarda yoshlarning raqamli makonda shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlash uchun maxsus dasturlar ishlab chiqilgan. Masalan, Finlyandiya "Digital Literacy" va "Media Education" dasturlari yoshlarni axborot resurslarini tanlash, onlayn muloqotni oqilona boshqarish va shaxsiy identitetni muvozanatli shakllantirishga yo'naltirilgan. Germaniyada esa psixologik qo'llab-quvvatlash va maslahat markazlari onlayn faoliyatning salbiy oqibatlarini bartaraf etishga xizmat qiladi [10]. Rivojlanayotgan davlatlar misolida, masalan, Hindiston va Braziliyadagi maktablarda yondashuvlar va onlayn ta'lim dasturlari tezkor rivojlanayotgan bo'lsa-da, yoshlarning shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishini kompleks tarzda qo'llab-quvvatlash mexanizmlari yetarli emas. Shu sababli, global miqyosdagi ilmiy va amaliy tajribalar rivojlangan davlatlar va rivojlanayotgan mamlakatlar o'rtasidagi farqlarni ko'rsatadi va yoshlarning raqamli dunyoda shaxsiy rivojlanishining universal mexanizmlarini shakllantirish zaruratini ta'kidlaydi.

Xulosa: Zamonaviy raqamli dunyo yoshlarning shaxsiyati va ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirish jarayonida tub o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, digital makon yoshlar ongiga, emotsional holatiga va ijtimoiy faoliyatiga ikki tomonlama ta'sir ko'rsatadi: bir tomondan, ularni kreativ, intellektual va kommunikativ jihatdan rivojlantiradi, bilim va axborot resurslarini kengaytiradi; ikkinchi tomondan, haddan tashqari onlayn faollik, axborot ortiqchaligi, kibermobbing va virtual identitetning buzilishi kabi xavf-xatarlar yoshlarning psixologik barqarorligi va ijtimoiy ko'nikmalariga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Global tajribalar shuni ko'rsatadiki, rivojlangan davlatlarda pedagogik va psixologik strategiyalar yoshlarning digital muhitdagi faoliyatini nazorat qilish va shaxsiy rivojlanishini qo'llab-quvvatlashga yo'naltirilgan bo'lsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda bu sohada yetarli tizimli yondashuvlar mavjud emas. Shu sababli, yoshlarning raqamli ijtimoiylashuvi va shaxsiy rivojlanishidagi muammolarni kompleks tarzda o'rganish, pedagogik va psixologik yondashuvlarni ishlab chiqish ilmiy va amaliy jihatdan dolzarbdir. Shuningdek, tadqiqot yoshlarning digital makondagi ijtimoiylashuvi va shaxsiy rivojlanishini optimallashtirish uchun quyidagi yo'nalishlarni belgilaydi: ijtimoiy va pedagogik resurslardan oqilona foydalanish, virtual muhitning salbiy ta'sirini kamaytirish, shaxsiy identitet va emotsional barqarorlikni mustahkamlash, shuningdek, tanqidiy fikrlash va axloqiy kompetensiyalarni rivojlantirish. Shu bilan birga, global tajribalarni o'rganish va ularni mahalliy kontekstga moslashtirish yoshlarning raqamli dunyoda sog'lom shaxs sifatida shakllanishini ta'minlash imkonini beradi. Umuman olganda, raqamli dunyoda yoshlarning shaxsiyatini shakllantirish jarayonidagi muammolarni tizimli tarzda o'rganish va ular uchun ilmiy asoslangan pedagogik, psixologik hamda ijtimoiy strategiyalar ishlab chiqish bugungi kunda nafaqat ilmiy, balki ijtimoiy-ma'naviy jihatdan ham katta ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Nazarov K. Voyaga yetmaganlar o'rtasida huquqbuzarlikning oldini olish borasida amalga oshirilgan tadbirlar //Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования. – 2025. – Т. 4. – №. 3. – С. 69-72.
2. Kadirovna A. S. Voyaga etmaganlar o'rtasida suisid holatlarini oldini olish //Tadqiqotlar. – 2025. – Т. 60. – №. 1. – С. 253-263.

3. Антипина С. С. Опросник "Типология киберагрессии": структура и первичные психометрические характеристики // СибСкрипт. – 2021. – Т. 23. – №. 1 (85). – С. 113-122.
4. Turg'unbaev B. B. Voyaga yetmaganlar masalalari bo'yicha organ va muassasalar faoliyatini tartibga soluvchi normativ-huquqiy hujjatlarning ahamiyati // yangi o'zbekiston, yangi tadqiqotlar jurnali. – 2025. – Т. 2. – №. 3. – С. 161-166.
5. Солдатов Г. У., Рассказова Е. И., Чигарькова С. В. Флейминг как вид киберагрессии: ролевая структура и особенности цифровой социальности // Психологический журнал. – 2021. – Т. 42. – №. 3. – С. 87-96.
6. Ashirboyev A., Jabborov O. Voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining kriminologik va psixologik jihatlari // Наука и инновация. – 2025. – Т. 3. – №. 24. – С. 112-119.
7. Антипина С. С. Социальный интеллект и проявление киберагрессии у подростков // Психология человека в образовании. – 2022. – Т. 4. – №. 2. – С. 133-144.
8. Livingstone, S., & Smith, P. K. Children and Digital Technologies: Risks, Opportunities and Debates, Journal of Children and Media, 2014, 8(3), 203–220
9. Nissenbaum, H. Privacy in Context: Technology, Policy, and the Integrity of Social Life, Stanford University Press, Stanford, 2010, 320 p
10. Блинова Д. Н., Гурина О. Д. Киберагрессия и кибербуллинг в судебно-экспертной практике // Психология и право. – 2023. – Т. 13. – №. 3. – С. 150-160.

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

II RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, yanvar

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
II Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 2-son (yanvar, 2026-yil). – 343 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 22-yanvar

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.